

S. M.

**"Motori Primi, Metallurgia - Fonderia
nel Museo Nazionale della Scienza e
della Tecnica Leonardo da Vinci",
Milano 1959 : [recenzja]**

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/2, 287

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

**Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.**

nowoczesności. Niemniej wkład, jaki włożyli oni w rozwój myśli inżynierskiej XX w., oraz wpływ przez nich wywarły na całe pokolenie twórców pozwalają na to, by śmiało zaliczyć ich do tych, których przywykliśmy nazywać klasykami, by przypisać ich dziełom znaczenie historyczne.

Nerviego i Torroję łączą dwie wspólne cechy. Obaj są wielkimi architektami, a jednocześnie doskonałymi konstruktorami, zwłaszcza w zakresie konstrukcji żelazobetonowych. Obaj też potrafili, choć innymi drogami i dochodząc do różnych efektów, zerwać z tradycyjnymi formami płaskich, jednopłaszczyznowych inżynierskich konstrukcji, tworząc zupełnie nowe rozwiązania charakteryzujące się przestrzennością konstrukcji, wykorzystujące w świetny sposób możliwości ukryte w żelazobetonie. Można ich uważać za pionierów i mistrzów konstrukcji, tzw. strukturalnej, opartej o twórcze przetworzenie na wielką skalę budowli architektonicznych form podpatrzonych w naturze.

Lupiny Torroji czy formowane z prostych elementów a zaskakujące trójwymiarowością i rozmachem konstrukcje Nerviego, jego piękne powierzchnie spiralne wplecione np. w architekturę stadionu we Florencji stały się impulsem do dalszych poszukiwań konstrukcyjnych i architektonicznych. Wnieśli też oni (zwłaszcza Nervi) duży wkład w zagadnienia mechanizacji i prefabrykacji budownictwa, a także w metody analizy statycznej konstrukcji budowlanych.

Omawiane albumy dają możliwość zapoznania się z dorobkiem obu twórców. Zawierają one liczne, doskonałe ilustracje, wznoszonych przez nich budowli. Ilustracje te odpowiednio uszeregowane pozwalają na prześledzenie drogi rozwojowej konstruktorów. Przeznaczone dla inżynierów i architektów albumy zawierają też przekroje elementów konstrukcyjnych oraz omówienie każdej z budowli.

Zaznajomienie się z tymi książkami wydaje się wskazane dla każdego, kto interesuje się problemami historii budownictwa, zwłaszcza jeżeli chodzi o jego współczesne drogi rozwojowe.

S. F.

Motori Primi, Metallurgia — Fonderia nel Museo Nazionale della Scienza e della Tecnica Leonardo da Vinci. Milano 1959, s. 74, ilustr. 41.

Książeczka-informator wydana przez Narodowe Muzeum Wiedzy i Techniki im. Leonardo da Vinci w Mediolanie podaje wiadomości o dwóch działach tegoż muzeum: maszyn i metalurgii. Pierwszy zawiera modele i eksponaty różnego rodzaju napędów — od pierwotnych poruszanych siłą ludzką do najnowszych silników odrzutowych. Uwzględnione są różnego rodzaju motory (wodne, powietrzne, parowe, spalinowe) stosowane w przemyśle i komunikacji.

Dział metalurgii przedstawia temat od najdawniejszych czasów aż do współczesnych osiągnięć techniki hutniczej. Osobno potraktowane jest hutnictwo żelaza, a odrębnie metali kolorowych (brąz, ołów, cynk, aluminium).

Ponadto broszura przytacza okoliczności założenia muzeum w 1953 r.

S. M.